

* Benaming

Het woord "indiaan" is een westerse vertaling en het voordeel van het woord indiaan is dat eigenlijk iedereen gelijk weet dat je het over de eerste mensen/bewoners hebt van Amerika (en Canada), want je kunt ook vertellen over de inheemsen of inheemse volken maar dan weet niet iedereen gelijk over welke mensen je het hebt. Houd goed in gedachten dat er overal ter wereld indianen zijn aangezien dit de eerste bewoners zijn van een land, er zijn dus ook bijvoorbeeld Nederlandse indianen alleen is dit niet wat we over het algemeen proberen aan te duiden met het woord indiaan en in deze uitleg gaan we uit van de Amerikaanse en Canadese indianen. Er is eigenlijk in onze taal geen andere benaming voor indiaan maar we gebruiken dit woord liever niet want niet iedereen wil zo genoemd worden, sommige willen Native American (vertaling inheemse indiaan) genoemd worden of andere weer American Indian maar dan ontstaat er weer de verwarring met mensen uit Indië. Er is dus altijd grote verwarring over het woord indiaan dus wij spreken eigenlijk altijd liever over de Natives. Ik zelf gebruik ook wel het woord indiaan maar ik doe dat dan wel heel bewust en met respect (alles hangt ook af van de context waarin het gebruikt wordt natuurlijk), ik denk dat dit het belangrijkste is als je over dit onderwerp praat en dit dan ook zo kan uitleggen omdat er eigenlijk geen andere vertaling is in het Nederlands.

* Afkomst

Er zijn denk ik wel meer dan 500 indiaanse stammen (clans/tribes) en de afkomst is dus heel belangrijk, het betreffen namelijk diverse etnische groepen en niet één volk. Je kunt het misschien een klein beetje vergelijken met waar je vandaan komt in Nederland, iemand die uit Friesland komt wil ook niet genoemd worden als zijnde een Limburger. Het is dus belangrijk dat je goed weet van welke stam iemand afkomt voordat je hier iets over vertelt. Bijgaand de info over de clans/tribes (staat ook op de Nanai website) :

Indianenstammen zijn structureel opgebouwd uit verschillende clans, die allemaal een dierennaam dragen. Deze namen vinden allen hun oorsprong in het indiaanse scheppingsverhaal. De clan waar je als indiaan toe behoort wordt bepaald door je geboorte, je behoort altijd tot de clan van je moeder. Binnen een indianen stam zoals bijvoorbeeld Mohawk mogen mensen van dezelfde clan niet met elkaar trouwen. Van oudsher is dit waarschijnlijk ingesteld om inteelt te voorkomen of zoals de indianen zeggen om het bloed zuiver te houden.

De clans zoals ze in Canada, Ontario (en eigenlijk heel Noord-Amerika) het meest bekend zijn :

*Beer (Landclan)	* Otter (Waterclan)	* Snip (Luchtclan)
*Wolf (Landclan)	* Schildpad (Waterclan)	* Uil (Luchtclan)
*Hert (Landclan)	* Aal (Waterclan)	* Reiger (Luchtclan)

Eén van de belangrijkste clans is die van de schildpad. Dit omdat volgens de indiaanse scheppingsverhalen de wereld is ontstaan op de rug van de schildpad.

De adelaar is geen clan symbool omdat hij de boodschapper is tussen god en de mensen. Dit is omdat hij van oorsprong het hoogste kan vliegen en daarom het beste in contact kan komen met de schepper (God).

* Wie

Er worden diverse verzamelnamen gebruikt om een bepaalde (grote) groep indianen mee aan te duiden omdat er zo'n grote variëteit is aan verschillende groepen en gemeenschappen die elk hun eigen benaming gebruiken dat het voor de meeste mensen niet duidelijk meer is. Voorbeelden van deze verzamelnamen voor grote groepen indianen zijn :

Inuit : Eskimo indianen uit voornamelijk Groenland en Canada

Aboriginals : Australische indianen

Inca : Peruaanse indianen

Metis : Canadese en Amerikaanse indianen met inheems bloed en blank bloed (Frans/Engels)

Cree/First Nations : Canadese en Amerikaanse indianen en zij zijn de grootste groep van de oorspronkelijke bevolkingsgroepen

Navajo/Dineh : Noord Amerikaanse indianen die grotendeels verblijven in het Four Corners Reservaat in Amerika

Objiwa : Grootste groep indianen in Canada (Quebec/Ontario/Manitoba/Saskatchewan/Alberta/Britisch Columbia)

Iroquis/Six Nations : Kleinere bevolkingsgroep van Canadese indianen (omgeving Toronto in Ontario) en Amerikaanse indianen (in de staat New York)

*** Positie in Canada**

Het merendeel van de indianen woont nu nog steeds op de reservaten die ze in de 19e eeuw door de overheid hebben toegewezen gekregen, in zowel Canada als Amerika.

Het is een zwaar bestaan op de reservaten en veel indianen leven onder de armoede grens, er is een hoop werkloosheid, slecht onderwijs, weinig tot geen goede gezondheidszorg en erbarmelijke huizen.

Doordat het soms een uitzichtloos bestaan is voor de jongere generatie indianen is het percentage zelfmoorden (en ook verslavingen) op sommige reservaten schrikbarend hoog.

Ook hebben veel reservaten te kampen met de overheid en multinationals die zonder toestemming bijvoorbeeld een oliepijpleiding willen gaan aanleggen door het reservaat, denk aan Standing Rock.

*** Talen**

De huidige taal die de indianen hoofdzakelijk spreken is Engels, er zijn echter nog diverse stammen die hun eigen inheemse taal proberen te behouden maar dat wordt helaas steeds minder.

De meeste gesproken inheemse taal in Amerika is Navajo taal, maar het komt ook voor dat niet iedereen elkaar verstaat vanwege het dialect. (net zoals bijvoorbeeld het Fries bij ons) De Cree taal is de meest gesproken taal in Canada. In de tweede oorlog zijn diverse "Code talkers" gebruikt die de inheemse taal spraken (vaak Navajo maar ook andere indiaanse talen werden er gebruikt) voor het radio-contact omdat deze taal niet ontcijferd kon worden door de vijand. Er is ook een mooie film hierover gemaakt "WindTalkers" met acteur Nicolas Cage en indiaans acteur Adam Beach. (dit is echt een aanrader!).

*** Geloof**

De indianen hadden hun eigen geloof maar in de 19e eeuw heeft de Amerikaanse en Canadese overheid geprobeerd de indianen (voornamelijk kinderen op kostscholen) te bekeren tot het christendom. (zie het Volkskrant artikel over "*culturele genocide*")

Suzanne Nieuwland Stichting N.A.N.A.I.